

Huidkankerdag 2017: een fragiel succes

J.B. Terra¹, M.T.W. Gaastra², F. Meulenberg³

¹ *Dermatoloog en voorzitter Campagneteam
Huidkankerdag*

² *Dermatoloog en voorzitter Commissie PR en Media*

³ *Directeur NVDV*

Correspondentieadres:

Jorrit Terra

E-mail: j.b.terra@umcg.nl

De vijfde Huidkankerdag is achter de rug. Het bestuur van de NVDV, de Commissie PR en Media, alsook het Campagneteam Huidkankerdag zijn er tevreden over. Maar dat succes is kwetsbaar, om uiteenlopende redenen. Dat blijkt uit de reacties van bezoekers, de suggesties van deelnemende dermatologen en klinieken, en – vooral – uit het gegeven dat er nog te veel dermatologen/klinieken zijn die niet deelnemen. We willen in dit artikel enkele misvattingen over de Huidkankerdag benoemen en

rechtzetten, antwoord geven op veel gestelde vragen van dermatologen en nogmaals de nadruk leggen op het doel van de Huidkankerdag. Dat doel reikt namelijk verder dan het louter checken van de huid en het vinden van vormen van huidkanker. Dat laatste is – ietwat gechargeerd geformuleerd – bijna een bijzaak.

MEER HUIDKANKERS

Jaarlijks komen er ongeveer 54.000 nieuwe gevallen van huidkanker bij. Dit betekent dat ongeveer 1 op de 5 Nederlanders in zijn of haar leven een vorm van huidkanker krijgt. Het overgrote deel van de huidkankers wordt veroorzaakt door overmatige blootstelling aan UV-straling (zon én zonnebank). Elk jaar zien dermatologen een stijgende trend in het aantal melanomen, van 5887 in 2015 naar 6787 in 2016. In de afgelopen twintig jaar is in de leeftijdsgroep van 30 tot 60 jaar het aantal mensen

Tabel 1. Kerngegevens Huidkankerdag.

	2015	2016	2017
Aantal bezoekers	7.000	4180	4.459
Aantal dermatologen	200	100	162
Gevonden huidkankers	onbekend	250	215
Gevonden melanomen	80	50	30

met een melanoom meer dan verdubbeld. Ook het basaalcelcarcinoom, de meest voorkomende vorm van huidkanker, blijft alsmat toenemen, ook bij jongeren. Ondanks dat er campagnes zijn voor verstandig zonnen en steeds meer mensen weten dat ze zich goed moeten beschermen, wordt dit nog steeds niet goed uitgevoerd. Om de zorgwekkende stijgende trend van huidkanker te doorbreken blijven dermatologen zich dan ook samen met hun partners inzetten voor een vergroting van het bewustzijn voor de gevaren van overmatige UV-straling. In die cijfers ligt de primaire aanleiding voor het organiseren van de, inmiddels al, vijfde Huidkankerdag. En dat maakt het interessant om te kijken naar de opbrengst van de Huidkankerdag de afgelopen jaren (zie tabel 1).

Wat opvalt is de dip in de deelname in 2016. De reden hiervoor is vermoedelijk dat het campagne-team en het bestuur duidelijkheid wilden verschaffen over de juridische status van de Huidkankerdag

en de mogelijke aansprakelijkheidsrisico's voor deelnemende dermatologen. De publicatie hierover had als doel helderheid te verschaffen maar had als neveneffect onzekerheid bij dermatologen. Om die reden besloot het bestuur om vanaf 2017 voor volstrekte zekerheid te zorgen door voor de Huidkankerdag een collectieve aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor alle deelnemende dermatologen.

Omdat het aantal dermatologen beslissend is voor het aantal beschikbare plekken, verklaart dat de schommelingen in het aantal bezoekers.

Verloopt alles vlekkeloos? Nee, dat is niet het geval. Vandaar dat we ieder jaar de deelnemende dermatologen vragen om ons te wijzen op knelpunten of suggesties te doen voor verbetering. In bijlage 1 hebben we enkele veelgehoorde opmerkingen op een rij gezet.

Bijlage 1. Opmerkingen van dermatologen.

<p>Stelling: We zien elk jaar dezelfde bezoekers.</p> <p>Reactie: In 2016 hebben we via een enquête nagegaan of mensen al eerder de Huidkankerdag bezochten. Hieruit blijkt dat het aantal mensen dat terugkeert minder dan 5% is. Al kunnen we begrijpen dat men dit cijfer gevoelsmatig als hoger ervaart.</p>
<p>Stelling: Is het niet mogelijk om bij de inschrijving te checken op mensen die vorig jaar ook langskwamen.</p> <p>Reactie: Dit zou technisch inderdaad mogelijk kunnen zijn. Bedenk echter dat iedere 'afgewezen' bezoeker negatieve PR tot gevolg heeft. Het is dan de vraag wat erger is: de kwaal of de behandeling?</p>
<p>Stelling: We zien mensen die het eigen risico willen omzeilen.</p> <p>Reactie: Dat zou kunnen kloppen voor mensen die alleen uit zijn op een controle, maar het geldt niet voor mensen die echt iets hebben en daarna naar de huisarts worden verwezen. Een huisartsbezoek valt buiten het eigen risico, een bezoek aan de dermatoloog uiteraard niet. Ook dit lijken we voor lief te moeten nemen, omdat het doel van de Huidkanker verder reikt. We gaan in ieder geval op de website nog duidelijker vermelden dat de Huidkankerdag niet bedoeld is voor jaarlijkse controle.</p>
<p>Stelling: De inschrijving voor de Huidkankerdag gaat razendsnel. Binnen twee dagen zit het rooster vol. Dat is teleurstellend voor mensen die in de krant lezen over de Huidkankerdag maar nergens meer terecht kunnen. Dat valt moeilijk uit te leggen.</p> <p>Reactie: Dat de Huidkankerdag snel is volgeboekt toont aan dat het publiek behoefte heeft aan de Huidkankerdag en dat de Huidkankerdag populair is. Daar moeten we blij mee zijn. Van de andere kant is het geen goede zaak om mensen te moeten teleurstellen. Dat is echter onvermijdelijk. Dit kritiekpunt kan een beetje worden verholpen als zoveel mogelijk dermatologen meedoen aan de Huidkankerdag en bij voorkeur alle dermatologen/klinieken. Een andere mogelijkheid is de controletijd terugbrengen van 7 naar 5 minuten. Maar hierover wordt heel verschillend gedacht door de leden.</p>
<p>Stelling: De inschrijfmodule zorgt voor dubbele inschrijvingen. En als mensen annuleren, geeft het systeem geen lege plekken weer. Is het mogelijk een reservelijst op te zetten?</p> <p>Reactie: De inschrijfmodule is het pijnpunt van de organisatie. Ondanks de verbeteringen en de controles die we de afgelopen jaren hebben doorgevoerd, blijven dubbele inschrijvingen mogelijk. Het Campagneteam heeft besloten voor volgend jaar een geheel nieuwe inschrijfmodule te laten ontwerpen.</p>

MISVATTING EN DOEL

Een fundamenteel punt van kritiek is deze: “Nuttige dag, maar niet zozeer doordat we wat mensen ‘live’ checken. De grootste winst valt te boeken door televisiereportages. Die hebben een veel groter bereik dan wat mensen op vlekjes controleren in een tent op de markt of op de poli.”

Gelet op deze reactie, is het goed om een kleine verduidelijking te geven over de opzet van de Huidkankerdag en de aanpak van de laatste drie jaar.

Vooropgesteld: de dag zelf is niet het beste medium om de aandacht voor primaire preventie en huidkanker te vergroten. Echter, we gebruiken die dag als trigger voor de media. Het campagneteam bedenkt met elkaar een boodschap (in het campagneteam zitten overigens alle belangrijke partners en zij denken mee, zoals de Stichting Melanoom en KWF Kankerbestrijding). Die boodschap was in 2015 “de tegens van de zonnebank”, in 2016 “de kans op een volgende huidkanker” en in 2017 “melanoom is de snelst groeiende kankervorm onder 30-60 jarigen”. Dit ondersteunen we vaak met een wetenschappelijk artikel (2015 en 2016 in het NTvDV) of in samenwerking met IKNL (2017). We werken samen met een communicatiebureau, BijlPR, en gezamenlijk kijken we naar welke media we benaderen, welk medium we exclusiviteit aanbieden (dit jaar was dat RTL), welke kliniek het perscentrum wordt en hoe we sociale media het beste kunnen gebruiken. De Huidkankerdag gebruiken we dan om in die periode de media te bereiken als opening. Daarnaast gebruiken we de Huidkankerdag als een signaal naar de buitenwereld. De dermatoloog is de expert van de huid, en voor een verdacht plekje ga je naar die specialist.² En die specialist is op de Huidkankerdag laagdrempelig bereikbaar, en doet dat geheel vrijwillig. Zo kweken we goodwill bij de Nederlandse bevolking. Uiteraard zijn er terugkomers en eigenrisico-ontwijkers. Naar onze mening moeten we dat accepteren, zo lang we maar elk jaar prominent in het nieuws blijven komen.

Punt van zorg: we moeten ervoor waken dat dermatologen dat doel (lees: uitdragen van de boodschap dat de dermatoloog dé expert is in het herkennen, diagnosticeren en behandelen van huidkanker) uit het oog verliezen en teleurgesteld raken over ‘eigenrisico-omzeilers’ en ‘niet-komers’. Dit onderbuikgevoel kan zorgen voor minder betrokkenheid van leden. Nu is de vervolgvraag: lukt het ook om deze media-aandacht te krijgen zonder de Huidkankerdag? We denken dat het mogelijk is, maar het zal minder makkelijk gaan. Daarnaast verliezen we mogelijk goodwill bij de Nederlandse burger en exposure als expert van de huid.

Dit jaar boekten we succes met een reportage in *RTL Nieuws* en *Hart van Nederland* (met Alice Langeveld als woordvoerder). Ook het filmpje op de website van *Metro* (*Smeren kun je leren*) is goed gevallen. Voor een (niet compleet) overzicht van de persmomenten verwijzen we naar bijlage 2.

Bovendien creëert het Campagneteam twee persmomenten. Op de Huidkankerdag zelf, én nadat we de resultaten van de Huidkankerdag in een persbericht hebben verstuurd, wat opnieuw publiciteit genereert (zie bijlage 3). Wellicht laten we nog kansen onbenut via Facebook, Instagram of sunscreen applicaties (zoals UV US, en UV Canada). Wie suggesties heeft, laat het ons weten.

BOODSCHAP EN OPROEP

Dermatologen moeten mensen blijven aanmoedigen te genieten van de zon, hen te helpen ervoor te zorgen niet te verbranden en proberen het insmeerbewustzijn te vergroten met publieke campagnes (maak SPF zichtbaar op straat, strand, sportveld). Mensen moeten zich gaan realiseren dat in de zon komen niet alleen is ‘bakken op het strand’, maar ook ‘tuinieren op zaterdagmiddag’. In dit alles sluiten we graag aan bij de campagne ‘Smeren, kleren, weren’ van KWF Kankerbestrijding.

Om die reden roepen we dermatologen op:

- Neem allemaal deel aan de Huidkankerdag 2018. Laat uw collega-dermatologen niet in de steek. Deze oproep geldt vooral ook voor de academische centra die dit jaar niet hebben meegedaan. We mogen van hen wel een voorloperfunctie verlangen;
- Het gaat niet primair om het aantal huidkankergevallen dat we opsporen;
- De Huidkankerdag gebruiken we als opstapje naar de media (klassieke media en sociale media);
- De Huidkankerdag is hét jaarlijkse evenement om de dermatoloog te presenteren als expert op het gebied van huidkanker;
- Een goede exposure van dermatologie als vak is in ons aller belang;
- Dankzij de collectieve aansprakelijkheidsverzekering lopen dermatologen geen enkele risico;
- Dermatologen die meedoen aan de Huidkankerdag vinden dat hartstikke leuk.
- Heeft u een suggestie voor de kernboodschap 2018? Laat het ons weten!

Alice Langeveld voor de camera van RTL Nieuws.

Foto: Kastermans Fotografie

KENTERING

Neemt de bewustwording toe? Zal de houding van de Nederlander ooit wijzigen? Wij denken van wel. Niet alleen omdat we rasoptimisten zijn, maar omdat we menen voortekenen van die kentering te zien: grote landelijke dagbladen nemen steeds vaker in hun weerberichten zinnen op als “Het wordt weer smeerweer”. Hetzelfde geldt ook voor de websites van de NOS (Teletekst) en het KNMI. Ook is het instructiefilmpje *Smeren kun je leren* op de website van Metro, veel bekeken. En puur à vue zien we

op het strand en in de zomerse binnensteden veel meer mensen met kleding en petten rondlopen dan enkele jaren geleden. We zijn er nog niet, natuurlijk. Maar laten we vooral niet opgeven.

LITERATUUR

1. De Roos K-P, Terra JB, Meulenberg F. *Perspectieven op de Huidkankerdag: van primaire preventie tot aan juridische aspecten. Ned Tijdschr Dermatol Venereol* 2016;4:217-20.
2. De Roos K-P, De Haas ERM. *Visiedocument Preventie huidkanker. Ned Tijdschr Dermatol Venereol* 2017;4:190-3.

Bijlage 2. Een (niet compleet) overzicht van de persmomenten voor, tijdens en na de huidkankerdag.

Datum	Medium	Mediumtype	Type artikel*	Titel
19-05-2017	Radar.avrotros.nl	Internet	Dedicated	Steeds meer mensen met huidkanker
19-05-2017	DutchCowboys.nl	Internet	Mention	Gratis digitale screening voor iedere Nederlander op Huidkankerdag
19-05-2017	Skipr.nl	Internet	Dedicated	Steeds meer mensen krijgen huidkanker
19-05-2017	Medischcontact.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Gezondheidsco.nl	Internet	Mention	Dermatoloog wil zonnebrandpompjes bij zwembaden en terrassen
19-05-2017	Rd.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Nu.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker blijft stijgen
19-05-2017	Telegraaf.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Nieuws.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Lc.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Nieuws.tpo.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Nd.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Dvhn.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	MSN.com	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Reetketel.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met agressieve huidkanker blijft stijgen
19-05-2017	MSN.com	Internet	Mention	Laat op 20 mei gratis je moedervlek controleren via een app
19-05-2017	Frontpage.fok.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	NOS.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
19-05-2017	Lindanieuws.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker blijft stijgen; vooral door zongedrag
19-05-2017	Blikopnieuws.nl	Internet	Dedicated	Toename agressieve vorm van huidkanker
19-05-2017	Laatste-nieuws-online.eu	Internet	Dedicated	Zaterdag 5e Huidkankerdag, toename agressieve melanomen
19-05-2017	Rtvdrenthe.nl	Internet	Mention	Wat is er dit weekend te doen in Drenthe?
19-05-2017	Rtvsternet.nl	Internet	Mention	Enschedeërs laten hun huid checken op huidkanker
19-05-2017	De Twentsche Courant Tubantia 7 verschillende ed.	Regionaal	Mention	Huidkankerdag
19-05-2017	Hoogeveensche Courant	Lokaal	Mention	Huidkankerdag ook in Bethesda
20-05-2017	AD Haagse Courant ed. Westland	Regionaal	Mention	Checken op huidkanker
20-05-2017	Barneveldse Krant.nl	Lokaal	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
20-05-2017	Dagblad van het Noorden 3 verschillende edities	Regionaal	Mention	Zonnebrandpompjes bij zwemplas
20-05-2017	Gooi- en Eemlander editie Gooi en Vechtstreek	Regionaal	Mention	Zonnebrandpompjes bij zwemplas
20-05-2017	Noordhollands Dagblad verschillende edities	Regionaal	Dedicated	Verdere toename huidkanker
20-05-2017	Reformatorisch Dagblad	Landelijk	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
20-05-2017	Radar.avrotros.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag wil mensen bewust maken van zon-risico
20-05-2017	Tvnschedefm.nl	Internet	Mention	Enschedeërs laten hun huid checken op huidkanker
20-05-2017	Rd.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Nieuws.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Lc.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Nieuws.tpo.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Nd.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Dvhn.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	MSN.com	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om

Datum	Medium	Mediumtype	Type artikel*	Titel
20-05-2017	Frontpage.fok.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Wellinchtelingen.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Sittard.geleen.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Rtvutrecht.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Noordhollandsdagblad.nl	Internet	Dedicated	Huidkankerdag: ga niet achteloos met zon om
20-05-2017	Blikopnieuws.nl	Internet	Mention	Veel in de zon? laat je huid wat vaker checken op huidkanker!
20-05-2017	Laatste-nieuws-online.eu	Internet	Mention	Gratis advies dermatoloog op Huidkankerdag via zelf-check app
20-05-2017	RTLnieuws.nl	Internet	Dedicated	Veel vaker agressieve huidkanker: 'We nemen het niet serieus en zijn laks met smeren'
20-05-2017	RTL Nieuws	RTV	Dedicated	Veel vaker agressieve huidkanker: 'We nemen het niet serieus en zijn laks met smeren'
20-05-2017	AD.nl/Enschede	Internet	Mention	Twentenaren laten hun huid gratis checken op huidkanker
20-05-2017	Tubantia.nl	Internet	Mention	Twentenaren laten hun huid gratis checken op huidkanker
20-05-2017	Hartvannederland.nl	Internet	Dedicated	Nationale Huidkankerdag: hou die huid goed in de gaten
20-05-2017	Hart van Nederland	RTV	Dedicated	Nationale Huidkankerdag: hou die huid goed in de gaten
22-05-2017	Rtvsternet.nl	Internet	Mention	MST: Twentenaren met huidvlekjes weer naar specialist
22-05-2017	Tvnschedefm.nl	Internet	Mention	MST: Twentenaren met huidvlekjes weer naar specialist
22-05-2017	AD.nl/Enschede	Internet	Mention	MST: Twentenaren met huidvlekjes weer naar specialist
22-05-2017	Nationalezorggids.nl	Internet	Dedicated	4.500 mensen lieten huid onderzoeken op huidkankerdag
22-05-2017	Gezinsbode.nl	Internet	Mention	Huidkankerdag in Martini Ziekenhuis: noodzaak bewustwording blijkt opnieuw
22-05-2017	Groningen.nieuws.nl	Internet	Mention	Huidkankerdag in Martini Ziekenhuis een succes
22-05-2017	Oogtv.nl	Internet	Mention	Veel belangstelling voor huidkankerdag
22-05-2017	Barneveldse Krant.nl	Lokaal	Dedicated	Huidkankerdag Ga niet achteloos met zon om
22-05-2017	De Twentsche Courant Tubantia 7 verschillende ed.	Regionaal	Mention	Strijd tegen vlekjes
22-05-2017	Friesch Dagblad	Regionaal	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder
23-05-2017	Rtvoost.nl	Internet	Mention	Huidarts David Njoo: "Zonnecreme moet naast de tandpasta staan"
29-05-2017	Ziekten.nl	Internet	Dedicated	Aantal mensen met huidkanker stijgt verder

*'Dedicated' gaat over artikelen die specifiek gaan over de huidkankerdag (dat was immers het onderwerp van bijvoorbeeld een pr-persbericht). Bij 'mention', wordt de huidkankerdag genoemd, maar gaat het artikel bijvoorbeeld over zonnen, mooi weer of iets dergelijks.

Bron: Bijl PR

Bijlage 3. Persmomenten na de Huidkankerdag.

Dag	Maand	Jaar	Medium	Titel
9	6	2017	zorgnu.avrotros.nl	Huidkankerdag 2017: 215 verdachte plekjes gevonden
9	6	2017	Medicalfacts.nl	Huidkankerdag levert meer dan 200 verdachte plekjes op
9	6	2017	Telegraaf.nl	215 verdachte plekjes op Huidkankerdag
9	6	2017	Nu.nl	215 verdachte plekjes vastgesteld op Huidkankerdag
9	6	2017	Hartvannederland.nl	215 verdachte plekjes gezien op Huidkankerdag
9	6	2017	Rtvutrecht.nl	215 verdachte plekjes gezien op Huidkankerdag
9	6	2017	Skipr.nl	215 verdachte plekjes gezien op Huidkankerdag
9	6	2017	Nieuws.nl	215 verdachte plekjes gezien op Huidkankerdag
9	6	2017	Rd.nl	215 verdachte plekjes gezien op Huidkankerdag
9	6	2017	Medischcontact.nl	215 verdachte plekjes gezien op Huidkankerdag
9	6	2017	Nationalezorggids.nl	Huidkankerdag levert meer dan 200 verdachte plekjes op
12	6	2017	Gezondheidplus.nl	Huidkankerdag levert meer dan 200 verdachte plekjes op

Voor alle persmomenten uit bijlage 3 geldt: Mediumtype: internet; Type artikel: dedicated.

Bron: Bijl PR